

Članak Visokog predstavnika, Paddy Ashdown-a: “Očuvanje mira u BiH”

Odgovor na članak “Vrijeme je da se prizna poraz u Bosni i Hercegovini” (Pogledi, 10 oktobar) autora Williama Pfaffa

Sugerisati, kao što čini g. Pfaff, kako bi moglo biti korisno da se Bosna i Hercegovina rasparča je neprihvatljivo za međunarodnu zajednicu, opasno je za Balkan. Prvo, takva podjela donijela bi nepoštenu pobjedu osobama koje su pred Međunarodnim sudom za zločine počinjene u bivšoj Jugoslaviji optužene za “zločine protiv čovječnosti”. Drugo, dovelo bi do sukoba. Treće, automatski bi blokiralo približavanje Evropi cijele ove regije. I četvrto, to u tolikoj mjeri protivriječi činjenicama u ovoj zemlji da jedino mogu pretpostaviti da g. Pfaff već duže vrijeme nije bio ovdje.

Pfaff kaže, “Bosna i Hercegovina je, iz praktičnih razloga, već etnički očišćena.” Međutim, od 1995. godine, u ovoj zemlji koja broji 3,7 miliona ljudi, više od 800.000 izbjeglica se vratilo; tri stotine hiljada njih se vratilo u one krajeve zemlje gdje sada predstavljaju manjinu. U mnogim mjestima etničko čišćenje je pobijedeno. U Bosni i Hercegovini rodio se novi oblik ljudskih prava – pravo izbjeglica da se vrate u svoje domove. To je jedinstven slučaj u evropskoj istoriji. Etničko čišćenje je uzelo svoj danak, ali Srbi, Hrvati i Muslimani još uvijek žive izmiješano.

Pfaff zagovara podjelu. Ali ko će nadzirati novu rundu etničkog čišćenja koje bi neminovno pratilo ponovna nastojanja da se rasparča Bosna i Hercegovina? Šta ćemo sa 30.000 Srba i 20.000 Hrvata koji žive u Sarajevu? Šta ćemo sa stotinama hiljada građana koji mirno žive pored svojih susjeda u gradovima i selima u kojima nekim slučajem nisu većina? I kako

ćemo riješiti pitanje bosanske državnice, u situaciji u kojoj će terorizam biti mogući odgovor?

Svaki pokušaj da se rasparča Bosna i Hercegovina donio bi još više krvoprolića. Lako je i izazovno crtati karte. No cijena toga plaća se životima. A ovaj dio svijeta doživio je isuviše toga.

Bosna i Hercegovina ne može podnijeti još jedan rat. Podjela ove zemlje nije u interesu njenih građana kao ni građana Evrope. Odgovor na podjele koje su stvorene granicama nije u tome da se one prekrajaju, nego da im se pridaje sve manje važnosti, kao što smo učinili u Evropskoj uniji. Oko 250.000 ljudi izgubilo je živote pri posljednjem pokušaju podjele Bosne i Hercegovine. Nadam se da nećemo ponoviti tu grešku.